

Bogen er ikke, hvad man forstår ved en systematisk erhvervs- og produktions-geografi, men den kan nærmest karakteriseres som en samling af videnskabeligt underbyggede essays om centrale spørgsmål vedrørende verdens livsmuligheder og disses anvendelse og misbrug.

Man finder en del ganske elementært stof, men jævnsides hermed oplysninger, som ellers er vanskeligt tilgængelige, og, hvad der måske er vigtigst, adskillige velgørende, originale og uortodokse synspunkter.

Det er kort sagt en morsom og inspirerende bog, hvori geografer kan gøre sig plukhugst af aktuelle oplysninger og problemstillinger.

Niels Nielsen.

Sven Hirn: Imatra som naturseværdhet till och med 1870. Bidrag till kännedom af Finlands natur och folk. Akademiska Bokhandeln. Helsingfors 1958. 328 s. 23 × 16 cm.

Forfatteren har undersøgt, hvorledes rejselitteraturen fra 1600-tallet til 1870 har behandlet Finland med særlig hensyntagen til Imatra-faldene. Ud over det lokale har Sven Hirns arbejde nogen interesse for den videnskabelige bedømmelse af den oplysende litteratur, navnlig fra 1700-tallet, der er meget omfattende og af yderst forskellig værdi. Desuden indeholder afhandlingen talrige referencer, som her i landet er vanskeligt tilgængelige.

Niels Nielsen.

M. Holdgate: Mountains in the Sea. The story of the Gough Island Expedition. London 1958. MacMillan & Co. 15 × 22 cm. 222 s. (ill.) 25 sh.

Det er beretningen om et hold unge, engelske videnskabsmænds rejse til og ophold på den mennesketomme og ensomt beliggende Gough Island i Sydalanten. Da ekspeditionens deltagere må vente i 6 uger på Tristan da Cunha, inden der bliver skibslejlighed til Gough, får man i tilgift en skildring af dette mærkelige lille samfund. Ekspeditionsdeltagernes ophold på den øde ø er skildret nydeligt og sympatisk, men ikke særligt interessant. Først da forfatteren, der er ekspeditionens leder, begynder at gøre ekspeditionens resultater op i en diskussion om øens plante- og dyrageografiske placering, begynder man at indse berettigelsen af denne rejse. Vanskeligere derimod er det at se bogens mission.

Viggo Hansen.

Geographisches Taschenbuch 1958/59, udgiver E. Meynen. Franz Steiner Verlag, G. m. b. H., Wiesbaden. 594 s., 18 større kort. 12 × 17 cm. DM 18,—.

En del nyt håndbogsstof er kommet til i denne udgave, bl. a. fortegninger over bog- og tidsskriftkataloger, kortsamlinger og geografiske institutioner.

Godt 250 sider er anvendt til artikler, hovedsagelig af faggeografisk indhold. Mange af dem frembyder saglig interesse og vil med fordel kunne anvendes i undervisningen på alle trin fra gymnasiet og opefter.

Blandt de sidstnævnte artikler kan nævnes: Jordens skove og træforråd og Den vesteuropæiske produktion af og handel med grønsager og frugt. Mere udførlige og nok lidt mere specielle, men dog alligevel

af almen interesse, er en serie artikler vedrørende bebyggelses- og erhvervsgeografi i: Belgien, Iraq, Nigeria, Indonesien, Japan, Taiwan, Australien og De Vestindiske Øer.

Artikler af hovedsagelig naturgeografisk indhold omhandler dels ekspeditionsberetninger: Antarktis, Den tyske oceanografiske ekspedition 1957/58, de tyske Himalaya-ekspeditioner, og dels afhandlinger af mere principiel art: korttyper og deres indhold, naturbestemte regioners betydning for det landbrugsgeografiske udbredelsesmønster samt nogle terminologiske sammenstillinger.

Geographische Taschenbuch er med denne udgave blevet en endnu mere nyttig håndbog og har samtidig givet en værdifuld forøgelse af den eksisterende tidsskriftslitteratur.

Kristian Antonsen.

Lehrbuch der allgemeinen Geographie. Walter de Gruyter & Co. Berlin 1959.

Band VI: Allgemeine Siedlungsgeographie von Prof., Dr. Gabriele Schwarz. 580 s. 25 × 18 cm. Pris indb. DM 48,—.

Band VII: Allgemeine Wirtschafts- und Verkehrsgeographie von Prof., Dr. Erich Obst. 587 s. 25 × 18 cm. Pris indb. DM 48,—.

I 1884 udkom Alex. Supan: »Grundzüge der physischen Erdkunde«, en bog, som gennem et halvt århundrede kom til at spille en betydelig rolle som lærebog og som håndbog. I årenes løb foretog Supan gentagne gange en omarbejdelse og udvidelse af værket, og i hans levetid udkom ialt 6 oplag. Efter hans død i 1920 blev arbejdet videreført under ledelse af professor E. Obst i Hannover, og de førende fysiske geografer i det tysksprogede område overtog udarbejdelsen af enkelte afsnit. Dette resulterede i en stærkt udvidet 7. udgave, der udkom i årene 1927–1930.

I årene efter 2. verdenskrig drøftede de ledende mænd inden for tysk geografi mulighederne for at videreføre arbejdet; men man kom hurtigt til erkendelse af, at man nu måtte have den humane geografi med i billedet, og at opgaven i vor tid måtte være at skabe en lærebog og håndbog i almindelig geografi.

Man er nu nået så langt, at rammerne for et sådant værk er fastlagt, og de to første bind, bind VI og bind VII er udkommet. Bind VII er forfattet af professor E. Obst og indeholder en systematisk fremstilling af erhvervs-geografi og trafik-geografi, medens bind VI, der er skrevet af den unge professor i Freiburg i Br., Gabriele Schwarz, behandler den almindelige bebyggelses-geografi.

Man forventer at kunne udsende endnu et bind i indeværende år, nemlig almindelig vegetations-geografi af professor Joseph Schmithüsen, og de øvrige får følgende indhold:

- Bind I: Allgemeine Geomorphologie af professor Herbert Louis i München.
- » II: Allgemeine Klimatologie af professor Joachim Blüthgen, Erlangen.
- » III: Allgemeine Hydrographie af professor Lotte Möller, Göttingen.
- » V: Allgemeine Sozial- und Bevölkerungs-Geographie af professor Hans Bobek, Wien.